מסורת הש"ס

גמ' ס) פסחים מה. מיר לו: זבחים לז: **ע)**[לעיל סח:] **ג)**עירובין פ"ב מ"ו [סה מ"ו] **ל)** **רש"י ס)**[ל"ל ומ"ה] **תוס' ו)**[וע"ע תוס' זבחים עט. ד"ה למוד] **ז)**[ע"ם רש"י ד"ה כתוב] **ם)**[ל"ל דמ"] **ע)**[לק נפ. ד"ה נפ"ק]

הגהות

תוס' ד"ה אין בהם. מתוך העדשים דאם אי אפשר להפירם. כ"ל"ל: (יעב"ק, רש"ם)

תורה אור

גמ' א] כִּי אֲשֶׁר יַגִּעַ בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יָזֶה עָלָיו תְּכַבֵּס בְּמָקוֹם קָדֹשׁ: (ויקרא ו, כ)

וליגמר מינה. למאי דלף שאר קדשים בפשיס לו מאה כגון עומר או פגול: **לחיות במוה.** הטוגע פה ובלע ממנה: **שאם פסולה.** היא יפסל הבולע: **ואם כשרה.** היא מאכל זו [ב] כחמור שבאכילת שלפני הן שלמים לפסול לינוקל שלא לזכות כהוגה ליום ולילה ולפניס מן הקלעים [ג] ומהכא גמרינן לכל איסורי קדשים שלא בטלו לגמרי: **לינמר מהאי.** ולינטלו בק': שלא מהוש הוא ל"ג שלא: **חדוש הוא.** כלפרישית דלכאלה מבטלין ליה ומייתין ליה לידי כך בידים: **לא נצרכא.** זהו: **אלא למקום חתך.** דבעלמא בכל איסור והיתר המחוברים כגון הולית העובר את ידו וכגון אבר המלולל כולן לפולין [ד] כלתלמידן בפהמה המקשה (לעיל דף סח.): **להא שמעתא.** דרב שמואל בר רב יצחק: **למה אמרו.** המחמת לגיזו איסור אמור שלא לתרומה שהמחמת מולין בפשור שלא לו מחבל קדיה מולין בחבלי תרומה לו מדמע ומבשל מולין ותרומה יחד שאנו הולכים אחריו להחמיר: **למין ומינו.** אמרו כן לחזלין ניה לחומרא כדקתני לקמיה: **ולמה אמרו להקל ולהחמיר.** שפעמים להקל ופעמים להחמיר: **מין** [ה] **ושאינו מינו.** על זה אמרו פעמים להקל ופעמים להחמיר: **גרישין.** [ו] של פול דתרומה: **שנתבשלו עם עדשים.** של חולין וטעמנוס ויש בהם [ז] טעם תרומה בחולין ואעפ"ג שהתרומה דינה לבטל בכך דנפקא לן בספרי אקראי מכל מלגו את אקדשו ממנו שאם נפל בחוכו הרי הוא אקדשו ובתרומה מעשר משמעי קרא שהיא אחד ממאה ואקאמר שאם חזרה לתוך האעשים ואעשה אקדשתן מכלל אמרו תרומה במאה עם אקאור אקדשתן ואיכא ממשות האיסור היה לריך מאה ואחד וקאה לפירושו אמאי נקט ריבא שאור של חטים שנפל לתוך עיסה של חטין דהוי מין במינו אפי' בשלא בטל ברוב ואפילו הכי בעיניה וי"ל דנקט מין במינו לאפילו הסיר אחרי כן האשור בעינו מאה ואחד לבטל אבל שלא בעינו לא בעינן וראשה לע"ג לדאוק כן דשלינו מינו בטל בשאים כשאר איסורין לאיסורא בעיניה כיון לאינו מכיון ובמינו הוא דבעינן מאה ואחד דהא דדרשינן בספרי את אקדשו ממנו ממנו שנפל לתוכו הרי הוא אקדשו במינו כתיב: **אלא במאי לאו בששים.** ות"ת הא דבטל בששים היינו דטעמיה כהן ואפי' בשאות היה בטל מי טעמיה כהן ואין נותן טעם ולא כמו שפירש בקונטרס לעיל[ע] אבל בשאות טעם מאה ואחד לבטלה הא ריבא נמי דקתני אם יש בהן נותן טעם אקור אפי' יש בהן להעלות במאה ואחד על כרחך מיירי בטעמיה בהן וי"ל דממשמה יתירה דייק דבשיפא הוא ליה למימר אין בהן נותן טעם מותר ותו לא ובשפיר ידעינן לאשין יש לו להעלות במאה ואחד וכן אין לו להעלות במאה ואחד לאריבא דקאי אלא להכי הדר תנא לאשמועינן דבבלי ממאה ואחד יש שיעור לבטל נתינת טעם:

וליגמר מינה [ד] גלי רחמנא גבי חטאת [א]כל אשר יגע בבשרה יקדש [ב]להיות במוה שאם פסולה תפסל ואם כשרה תאכל כחמור שבה ומאי חזית דגמרינן מהאיך ליגמר מהאי חדוש הוא ומחדוש לא גמרינן אי הכי למאה וששים נמי לא ליגמר אטו אנן לקולא קא גמרינן לחומרא קא גמרינן דמדאורייתא ברובא בטיל רבינא אמר [ג]לא נצרכא אלא למקום חתך דאמר מקום חתך בעלמא אסור והכא שרי יתיב רב דימי וקאמר לה להא שמעתא אמר ליה אביי וכל איסורין שבתורה במאה והתנן[ג] למה אמרו כל המחמיץ ומתבל ומדמע להחמיר מין ומינו להקל ולהחמיר מין ושאינו מינו וקתני סיפא [ד]להקל ולהחמיר מין ושאינו מינו כיצד [ב]גרישין שנתבשלו עם העדשים אם יש בהם בנותן טעם בין יש בהן להעלות במאה ואחד בין אין בהן להעלות במאה ואחד אסור אין בהן בנותן טעם בין שיש בהן להעלות במאה ואחד בין אין בהן להעלות במאה ואחד אלא במאי לאו בששים לא

מסכת טבול יום
פרק ב' משנה ד'

הַמִּקְפֶּה וְהַחֲמִיטָה שֶׁל חִלִּין וְהַשָּׁמֶן שֶׁל תְּרוּמָה צָף עַל גַּבֵּיהֶן, וְנָגַע טְבוּל יוֹם בַּשָּׁמֶן, לֹא פָסַל אֶלָּא הַשָּׁמֶן. וְאִם חִבֵּץ, כָּל מְקוֹם שֶׁהֶחְלִיד הַשָּׁמֶן, פָּסָל:

עין משפט נר מצוה

פה א מיי' פ"ח מהל' מעה"ק הל"י: **פו** ב מיי' פי"ג מהל' תרומות הל"כ:

רבינו גרשום

ואם כשרה יאכל כחמור שבה שאם מבשל שום קדשים עם חטאת אפי' אותן קדשים שמבשל עם חטאת יהיו נאכלין לשני ימים ולילה אחד כיון שבשלו עם חטאת יהא נאכל ליום ולילה כחטאת דנותן טעם בעיקר חשוב: רבינא אמר לא נצרכא אלא למקום חתך כלומר הא דאמרי' זהו היתר הבא מכלל איסור דאפי' מקום חתך הזרוע מותר דאמר מקום חתך בעלמא אסור כגון שהרציא עובר את ידו ושחט את אמו ואח"כ החזירה אסור אפי' במקום חתך והכא שרי אפי' במקום חתך: א"ל אביי וכל איסורין שבתורה במאה והתנן כל המחבל כלומר מחבל בקדרה של חולין מחבלין של תרומה ומחמץ בשאור של תרומה עיסה של חולין ומדמע תרומה עם חולין: גרישין שנתבשלו עם עדשים כלומר גרסין של תרומה שנתבשלו עם עדשים של חולין בין שיש בהן להעלות באחד ומאה כלומר שיש מאה של חולין לבד מן התרומה בין שאין להעלות באחד ומאה שאין מאה של חולין לבד מן התרומה אבל בכלל התרומה יש מאה אסור לפי שיש באיסור בנותן טעם.

שיטה מקובצת

ב] גלי רחמנא גבי חטאת. נ"ב עי' תוס' זבחים דף צח ע"א ד"ה מה: **ג]** ואם כשרה היא תאכל זו שנגעה בה כחמור: **ג]** ומהכא גמרינן. נ"ב עיין רש"י זבחים דף צז ע"ב ד"ה עד שיבלע: **ד]** כדאמרינן בבהמה המקשה וכלישנא קמא ואליבא דר"ש בן יוחי דאמר מבשל לה והדר מחתך לה: להא שמעתא וכו': **ה]** מין ושאינו מינו למין בשאינו מינו אמרו כן: **ו]** גרישין פולין דתרומה: **ז]** ויש בהם בנ"ט תרומה בחולין: **ח]** מאה וא' בתרומה ודינה ליבטל: **ט]** ובמאי בטיל לאו בששים אלמא כי לא יהבא טעמא בששים הוא:

הוקדש לעילוי נשמת אמי מורתי **חיה ינטה ברכה אשכנזי** ע"ה ב"ר **זלמן הענך** ז"ל נלב"ע כ"ח אדר ב' תשע"א